

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoE/195/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6111204189
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Trubanová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2012:6111204189.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom ul. Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Advocate, s.r.o., so sídlom ul. Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému M. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. XXXX/XX, XXX XX J. J., vedenej pod sp. zn. EX 1977/11, súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým so sídlom Exekútorského úradu Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava, na vymoženie pohľadávky oprávneného vo výške 1.278,57 EUR s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 4Er/362/2011-11 z 22. 03. 2011, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd podľa § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“) zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

V dôvodoch uznesenia okresný súd uviedol, že súdny exekútor požiadal okresný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Slovenskej rozhodcovskej, a.s. so sídlom v Bratislave, sp. zn. SR 12801/10 zo dňa 30.12.2010, ktorý sa stal právoplatným dňa 17.01.2011 a vykonateľným dňa 20.01.2011. Rozhodcovský súd svoju právomoc konať a rozhodnúť spor medzi oprávneným a povinným zo zmluvy o úvere vyvodil z bodu 15. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú súčasťou úverovej zmluvy. Zmluvné strany si dohodli rozhodcovskú doložku upravujúcu príslušnosť rozhodcovského súdu na rozhodovanie sporov zo zmluvy, ak navrhovateľ podal návrh na rozhodcovskom súde. Právny vzťah medzi oprávneným a povinným bol založený zmluvou o úvere č. 609300138 z 31.03.2010, podľa ktorej sa oprávnený zaviazal poskytnúť povinnému úver vo výške 800,- EUR a dlžník sa zaviazal uvedenú sumu vrátiť a celkovo zaplatiť oprávnenému sumu 1.040,- EUR v dvoch mesačných splátkach po 520,- EUR počnúc dňom 28.04.2010, ktorú povinnosť si povinný riadne a včas nesplnil. Splnenie záväzku si zmluvné strany zabezpečili zmenkou vystavenou dňa 31.03.2010. Povinný si povinnosti zo Zmluvy o úvere nesplnil riadne a včas a dostal sa do omeškania, preto oprávnený vyplnil dňa 09.10.2010 blankozmenku na sumu 1.278,57 EUR s dátumom začiatku úročenia dňa 12.08.2010, ktorú predložil povinnému na zaplatenie dňa 14.10.2010. Povinný si nesplnil dlh riadne a včas, preto oprávnený podal návrh podľa bodu 15 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru na rozhodcovský súd. Prvostupňový súd posúdil zmluva o úvere uzatvorenú medzi účastníkmi ako spotrebiteľskú zmluva na základe ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktorá nesmie obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky, t.j. ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Dôsledkom formulácie ustanovenia bodu 15. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru je odňatie možnosti spotrebiteľa brániť svoje práva pred všeobecným súdom, ak oprávnený podá návrh na rozhodcovský súd. Dojednanie rozhodcovskej doložky podľa bodu 15 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru je v rozpore s ustanovením § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, a preto je absolútne neplatným právnym úkonom. Zmenkový vzťah v

danom prípade je len vzťahom akcesorickým a nemôže vzniknúť bez hlavného záväzku. Vzhľadom na to, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnom právnom úkone, exekučný súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Proti uzneseniu podal oprávnený v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Považuje za nesprávne právne posúdenie veci súdom, pretože súd posúdil vec podľa normy, ktorá na daný skutkový stav nedopadá. Oprávnený namieta posúdenie právneho vzťahu ako vzťahu spotrebiteľského, pretože súd v prejednávanej veci aplikoval na zistený skutkový stav ustanovenia na ochranu spotrebiteľa bez toho, aby mal preukázané podmienky vzniku spotrebiteľského právneho vzťahu upravené v hypotéze príslušnej danej normy (in concreto § 52 OZ), t.j. existenciu spotrebiteľa a dodávateľa. Oprávnený zdôraznil, že povinný je podnikateľom a nemá postavenie spotrebiteľa a v zmluve o úvere uviedol, že poskytnutý úver bol určený na podnikanie. Ďalej poukázal na skutočnosť, že zmenkový právny vzťah je abstraktným právnym vzťahom a platnosť zmenky nie je možné posudzovať z náležitosti právneho vzťahu, ktorý zmenka zabezpečuje. Skutočnosť, že zmenkový úrok nemá opodstatnenie v zmluve o úvere, je bez právnej relevancie, nakoľko jeho právny základ sa nachádza v zmenke samotnej ako samostatnom, t.j. od zmluvy o úvere odlišnom právnom titule. Má za to, že zmenka je platná aj v prípade, ak je vyplnená v rozpore s Dohodou o vyplňovacom práve. Súd prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, pokiaľ ex offio vzniesol námietku smerujúcu proti použitiu zmenky, a to v exekučnom konaní, pretože v rozhodcovskom konaní takáto námietka zo strany odporcu (povinný v exekučnom konaní) vznesená nebola. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte len „O.s.p.“) bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil ako vecne správne.

Odvolací súd, vychádzajúc z rozsahu a dôvodov odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), po preskúmaní uznesenia prvostupňového súdu, aplikujúc ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p., sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia a konštatuje správnosť dôvodov a právnych úvah, na podklade ktorých prvostupňový súd rozhodol. Na zdôraznenie jeho správnosti navyše dodáva:

Vychádzajúc z dikcie zákonných ustanovení, a to tak Exekučného poriadku (§ 44 ods. 2), ako aj zákona o rozhodcovskom konaní č. 244/2002 Z. z. v platnom znení (§ 45 ods. 1 a 2, ďalej aj „zákon o rozhodcovskom konaní“) je zjavné, že súd pred vydaním poverenia súdnemu exekútorovi je povinný dôsledne skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie. Je tak predovšetkým povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, je spôsobilým exekučným titulom v zmysle ustanovenia § 41 Exekučného poriadku. Keďže exekučným titulom je rozhodcovské rozhodnutie, pokiaľ ide o námietku prípustnosti skúmania obsahových náležitostí rozhodcovského rozsudku, je nevyhnutné okrem Exekučného poriadku vychádzať aj z ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní.

Návrhom datovaným dňa 31.01.2011 sa oprávnený domáhal vykonania exekúcie na základe právoplatného a vykonateľného exekučného titulu, ktorým bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Slovenskou rozhodcovskou, a.s., sp. zn. SR 12801/10 zo dňa 30.12.2010, ktorý sa stal právoplatným dňa 17.01.2011 a vykonateľným dňa 20.01.2011. Predmetom rozhodcovského konania bol nárok veriteľa z titulu poskytnutého úveru na základe Zmluvy o úvere č. 609300138 zo dňa 31.03.2010 (ďalej aj „zmluva o úvere“). Právnym základom, z ktorého uplatnený nárok vzišiel, je tak jednoznačne predmetná zmluva o úvere (napokon to vyplýva i z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku), a preto aj právny rámec uplatneného nároku sa odvíja z obsahu predmetnej zmluvy o úvere ako celku v celom jej kontexte, nielen jej určitej časti (konkrétne ohľadom zabezpečenia poskytnutého úveru blankozmenkou). Z uvedeného dôvodu preto neobstojí argument oprávneného, že rozhodcovským rozsudkom nebol priznaný nárok zo zmluvy o úvere, ale zmenkový nárok a daný vzťah medzi oprávneným a povinným je zmenkovým vzťahom a je nutné vychádzať z jeho charakteru ako abstraktného vzťahu bez možnosti skúmania kauzy.

Súd prvého stupňa vzhľadom na vykonané dokazovanie - oboznámiac sa s obsahom predmetnej zmluvy, ako aj Všeobecných podmienok poskytovania úveru, ktorých súčasťou je rozhodcovská doložka - vec správne právne posúdil tak, že daný zmluvný vzťah medzi veriteľom a dlžníkom je nutné posudzovať ako spotrebiteľský vzťah a následne aj pomerne obširne svoje rozhodnutie zdôvodnil. Odvolací súd poznamenáva, že vyslovené stanovisko je plne konformné a s v súlade s početnou judikatúrou Súdneho dvora ES (napr. C-240/98 až C-244/98, C-473/00, C-168/05, C-243/08, C-40/08, C-227/08) dotýkajúcou sa problematiky spotrebiteľského práva a ochrany práv spotrebiteľa.

Predloženú zmluvu o úvere prvostupňový súd posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu, pričom odvolací súd sa s týmto právnym záverom stotožňuje, a to vzhľadom na zákonné kritériá obsiahnuté v § 52 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka (definícia lex generalis spotrebiteľa). Podľa ustanovenia § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Vychádzajúc z uvedeného nebolo preukázané, že dlžník - povinný nie je fyzickou osobou a v danej veci pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (čo nemožno zamieňať s deklarovaným účelom poskytnutia úveru, príp. uvedeným IČOm), preto vzhľadom na všetky zákonné kritériá, ako aj spôsob uzavretia zmluvy a ďalšie podmienky, za ktorých bol povinnému poskytnutý úver, ako aj na formu v ktorej sú zmluvné dojednania obsiahnuté, je možné považovať aj daný zmluvný vzťah medzi dodávateľom - oprávneným a spotrebiteľom- dlžníkom za spotrebiteľský vzťah v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka a následne potom ho aj podriaďiť právnemu režimu tejto normy upravujúcej problematiku spotrebiteľských zmlúv a spotrebiteľských vzťahov. Povinnému nemožno odoprieť postavenie spotrebiteľa a jednostranne tak uprednostniť len niektoré časti zmluvy, pretože jednak v časti zmluvy povinný označený ako dlžník nevystupuje v jednoznačnom postavení, ale v dvojakom postavení, raz ako fyzická osoba s rodným číslom a číslom občianskeho preukazu a raz s označením obchodného mena a IČa, na základe čoho status povinného (dlžníka) ako podnikateľa nie je nepochybný (ako to tvrdí oprávnený). Tiež nemožno jednostranne uprednostniť vyhlásenie v zmluve o úvere, resp. zaškrtnutie ponúkanej kolónky (podnikania) v tom, že „účelom“ zmluvy s veriteľom (oprávneným) bolo poskytnutie finančných prostriedkov na výkon podnikania, pretože takýmto formálnym vyhlásením v zmluve o úvere sa povinný ako spotrebiteľ nemohol dopredu vzdať práv, ktoré mu priznáva vnútroštátna a európska právna úprava a ani si zhoršiť svoje zmluvné postavenie iným spôsobom (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší (§ 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka), a teda zaškrtnutie uvedenej kolónky nemožno hodnotiť inak, ako formálny pokus o vyňatie posudzovaného právneho vzťahu spod ochranného režimu spotrebiteľského práva. Na základe uvedeného nemohol sa odvolací súd stotožniť s odvolacou námietkou, že povinný má v posudzovanom zmluvnom vzťahu postavenie podnikateľa a nie spotrebiteľa, naopak odvolací súd sa stotožnil so záverom prvostupňového súdu, že povinný mal v tomto vzťahu postavenie spotrebiteľa, a preto podmienky vzniku spotrebiteľského vzťahu v danom prípade boli splnené.

Odvolací súd tiež podotýka, že v danom prípade už aj samotné dojednanie rozhodcovskej doložky uvedené v bode 15 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a absolútne neplatným zmluvným dojednaním, ktorá skutočnosť sama o sebe má za následok nespôsobilosť exekučného titulu v zmysle ustanovenia § 41 ods. 2 Exekučného poriadku na vykonanie exekúcie. Neplatné sú také ustanovenia zmluvy, ktoré v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa vyžadujú, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. V predmetnej veci znenie rozhodcovskej doložky neodporuje doslovnému zneniu zákona, ale v konečnom dôsledku sleduje, aby ustanovenie nebolo dodržané. Podstatnou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto dojednania je skutočnosť, že táto podmienka nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a celkom zjavne nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Odvolací súd navyše zastáva názor, že už samotná forma, v akej sú zmluvné dojednania napísané - a to drobulinkým, ťažko čitateľným husto popísaným textom - už sama osebe podstatne sťažuje riadne oboznámenie sa spotrebiteľa s obsahom dojednaní v takomto texte obsiahnutými. Pokiaľ teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť (a to ani sčasti) spôsobilým exekučným titulom, ktoré skutočností viedli k zamietnutiu žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia, ako to aj správne konštatoval okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia.

Odvolací súd z uvedených dôvodov uznesenie exekučného súdu podľa ustanovenia § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.